

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!

Fisa de monument arhitectural

Teatrul Municipal Maior Gh. Pastia

LAZAR ADELINA

LAZAR NICOLETA

SAMOILA CLAUDIA

TUTOVEANU ANDREEA

VOINEAG CATALINA

PREZENTAREA CLADIRII

Teatrul Municipal „Mr.Gh. Pastia”, plasat in zona fostei primarii a orasului Focsani, a fost inaugurat la 22 noiembrie 1913. In spatele acestui nume se ascunde o intreaga istorie, reprezentatiile de teatru incepand inainte de constructia cladirii.

La inceput, spectacolele se tineau in locatiile marilor bogatasi ai anilor 1870, insa Ioan Lupescu prin Anghelina, sotia lui a primit acordul sa construiasca un teatru in spatele Casei de Cultura. In 1906 cladirea a fost demolata datorita conditiilor insalubre in care se afla. Dorind sa construiasca un spatiu cultural pentru cetatenii focsaneni si neavand urmasi, Mr Gh Pastia s-a oferit sa doneze in 1908 primariei 300000(30 miliarde), apoi inca 260000(26miliarde), cerand insa printr-un testament ca in interiorul cladirii sa nu se desfasoare intruniri politice. Avea acces liber la spectacolele de teatru, iar loja centrala ii era rezervata lui si familiei sale. Astfel, in In 1909, la 1 octombrie s-a pus piatra de temelie a teatrului si s-a emis o medalie pe care sunt inscriptionate numele lui Pastia si al primariei. Ioan Lupescu murise.

In urma concursului initiat de Pastia, arhitectul-inginer Constantin Ciugolea din Iasi realizeaza planul viitorului teatru. El reprezinta o reproducere la scara mai mica a teatrelor din Iasi, Paris si Odessa, fiind unul din cele mai frumoase si functionale din Romania. El este construit in stilul eclectic atat de agreat in vestul Europei, insa rar intalnit in stilul arhitectonic romanesc.

Prima piesa jucata pe scena noii locatii a fost „Fantana Blanduziei” reprezentata de actorii Teatrului National din Iasi. Intre timp, datorita cutremurelor, cladirea a suportat importante deteriorari. Insuficienta banilor a contribuit la transformarea sa in cinematograf. Pastia, vazand in ce stare se afla cladirea, ameninta ca-si retrage donatia. In 1912-1913-a cazut cupola, s-a tras cortina de fier(este cea care apara publicul de posibile incendii din timpul spectacolului) si s-a inchis. Pastia a dat restul de avere pentru construirea Ateneului Popular considerand ca banii castigati acolo vor contribui la intretinerea teatrului. In aceasta perioada actorii focsaneni au jucat piesele pe scena Ateneului Popular.

Intre anii 1969-1970 are loc o reparatie capitala a teatrului dupa planurile lui Ciugolea. Pictorul Vlad Romanu, s-a ocupat de decoratii si de desene. Cutremurele din anii 1977 si 1986 afecteaza cladirea teatrului. El este inchis pana in februarie 1989 cand incepe a 2-a reparatie care dureaza 14 ani si de care se ocupa Inginerul Momanu si arhitectul Ranja. Noile picturi cu foita de aur au fost realizate de Alexandru Siminie, vitraliile de Neculai Mirodoni si pictura de Gabriela si Ioan Draghici.

La 24 ianuarie 2004 cladirea teatrului „Mr Gh Pastia” e redată oficial circuitului cultural în prezența onoranta a președintelui României Iliescu, a primului ministru Adrian Năstase și a ministrului culturii și cultelor Razvan Theodorescu.

În data de 27 martie 2004 onoarea de a redeschide stagiunea pe scena renovată a teatrului, a revenit tot Teatrului Național din Iași cu piesa „Cabotinul” de Osborne.

Cladirea teatrului are forma rotundă la exterior, iar interiorul este în forma de semicerc și ne prezintă 3 niveluri pentru diferite grupuri sociale (stalul, etajul cu loja, etajul cu balcon și podul). Stolaria este realizată din lemn de stejar, iar deschiderile spre exterior au vedere la parc și la stradă.

Există trei intrări: una pentru actori (cea din partea parcului), una pentru public (cea din fața cofetăriei) și una pentru situații de urgență. Peretii din jurul sălii de spectacol, sunt camuflați pentru a nu permite sunetelor din afară să patrundă în interiorul teatrului. Camerele sunt cabine pentru actori. Fiind un teatru gazdă, el nu a beneficiat de ateliere improvizându-se o garderoba și un atelier de croitorie. Mobilă a fost realizată prin „Decorativă”, din lemn stratificat, iar scaunele au huse din plus și sunt așezate în pantă. A existat și o fosă care a fost desființată pentru a mari scena care are forma de cutie. Cortina este roșie, din catifea, stil ghilotină.

Pictura (fresce și basorelieuri) este realizată în culori de apă și reprezintă masti dramatice și comice.

Centrul de interes al teatrului este cupola.

De-a lungul anilor, Teatrul Național a susținut 28 de premiere, 380 de reprezentații teatrale, peste 30 de turnee în București, Onesti, Vatra Dornei, Buzău, Slatina, Rm Sarac precum și în localități ale județului Vrancea. El a gazduit peste 60000 de spectatori. Tot Teatrul municipal a gazduit cenanclul Dăliu Zamfirescu, George Enescu, Maximilian, Galele Teatrale Focșanene, Florentin Delmar cât și atelierul de creație pentru tinerii actori.

Teatrul Municipal, adevărata bijuterie arhitecturală, are o stucatură bogată în ornamente, cu elemente de baroc și renascentiste (în decoratie) fiind acoperită cu foită de aur, creându-se astfel o spectaculozitate ce mai poate fi remarcată în Europa, doar la Teatrele din Iași, Cluj, Odessa și Berlin.

VIATA DE LICEU

se trăiește o singură dată!

ARTICOL APARUT IN ZIARUL COTIDIANUL

Teatrul Mr. Gheorghe Pastia, imbracat in haina noua

Dupa mai multe vesti mai putin placute dinspre sfera culturii, iata ca avem si vesti bune. Teatrul „Mr. Gheorghe Pastia” din Focsani a fost complet restaurat si urmeaza sa fie redeschis la sfarsitul acestei saptamani, in prezenta mai multor oficialitati. Gheorghe Vlajie, directorul Directiei de Cultura din Vrancea ne-a declarat ca la Teatrul Pastia s-au mai facut mici reparatii inca din anul 1986, dar ca, practic, lucrarile de restaurare au inceput din anul 2001. Iar costurile lucrarilor de restaurare din anul 2003 s-au ridicat la suma de 55 de miliarde de lei. „Pentru noi este o realizare deosebita, pentru ca Teatrul Pastia este principalul edificiu al Focsanilor”, spune Gheorghe Vlajie.

In ceea ce priveste istoria vietii teatrale la Focsani, aceasta debuteaza inca din prima jumatate a secolului XIX, cand veneau aici trupe straine, in special din Franta si Italia, a caror turnee europene treceau prin Iasi si Bucuresti. Documentele vremii afirma ca „este posibil ca productiile teatrale straine de la inceputul secolului al XIX-lea sa fi avut loc in sala cea mare a Hotelului Cimbru, de langa hotar, sau in Gradina Raimondi de vis-a-vis”. Prima informatie precisa privind reprezentatiile de teatru in Focsani dateaza din anul 1851. Spectacolele sunt oferite de trupa lui Matei Millo. Se spune ca evenimentul s-a produs oarecum accidental din cauza faptului ca apele Milcovelului au inundat drumurile ce duceau spre Muntenia. De asemenea, sunt informatii care relateaza ca oficalitatile de granita din Muntenia au refuzat sa elibereze vize de trecere pentru actori. Prima piesa reprezentata „intr-o mare magazie de sare” a fost Coana Chirita de Vasile Alecsandri, care s-a jucat de trei ori pentru a putea fi vazuta de toata lumea. A urmat Baba Harca, apoi Muza de la Burdujeni, dar si Casatorie fara voie.

Reprezentatiile trupei lui Millo au constituit un moment unic, determinant pentru evolutia vietii teatrale la Focsani si mai ales a demonstrat necesitatea construirii unui spatiu destinat spectacolelor de teatru. Si iata ca actorul Ioan Lupescu infiinteaza primul lacas cu destinatia teatru, unul dintre cele mai vechi teatre din provincie a carui constructie a inceput in 1871 in Gradina Publica din Focsani. Ioan Lupescu si-a legat destinul si sufletul de Focsani investind aici intreaga sa avere si talentul actoricesc si a platit eforturile sale de doua decenii cu sanatatea si chiar cu viata sa. Dupa demolarea Teatrului Lupescu, Focsaniul nu mai avea nici o sala propice reprezentatiilor teatrale; numai ca a aparut maiorul Gheorghe Pastia, un Mecena pentru Focsani. El a donat Primariei orasului fondurile necesare construirii unui local modern de teatru. In data de 3 martie 1908 Consiliul Comunal accepta primul act de donatie din partea maiorului Pastia in care se stipula: „Subsemnatul..., ca urmas as unei vechi familii din Focsani, in dorinta de a lega si mai mult numele meu de orasul in care m-am nascut si al carui cetatean sunt, vazand necesitatea viu simtita de toti concetatenii mei de a avea un local propriu de teatru, cladire care pe langa ca ar fi si o podoaba a orasului, dar va fi si un atempu de educatiune si cultivare a sufletului. Donez urbei...” Si iata ca Primaria a initiat un concurs de proiecte si propunerea intitulata Tosca a fost declarata castigatoare. Arhitectul care a facut propunerea se numea Constantin Ciugolea.

Iata ca la 11 octombrie 1909 s-a pus piatra fundamentala a teatrului in prezenta primului ministru si a altor oficialitati. Maiorul Pastia a supravegheat zilnic lucrarile, pledand pentru modificarea – in unele puncte – a proiectului, dornic ca viitorul teatru sa fie cat mai frumos si solid. Primaria Focsani ii asigura arhitectului Ciugolea o calatorie de studii in strainatate, acolo unde viziteaza mari teatre din Berlin, Viena, Bruxelles si Paris.

Inaugurarea Teatrului „Maior Gheorghe Pastia“ a avut loc pe 21 noiembrie 1913 și reprezintă o reproducere la scară mai mică a teatrelor din Iași și Odessa, fiind unul dintre cele mai frumoase și funcționale din România. El este construit în stilul eclectic atât de agreat în vestul Europei, însă rar întâlnit în peisajul arhitectonic românesc. Iată că anul acesta se împlinesc 90 de ani de la inaugurarea Teatrului Comunal „Maior Gheorghe Pastia“.

Redeschiderea teatrului se va întâmpla în data de 23 ianuarie, atunci când trebuia să aibă loc spectacolul Tache, Ianche și Cadar. Gheorghe Vlăjje a fost cel care ne-a lămurit în această privință: „Spectacolul Tache, Ianche și Cadar se va juca, dar la Casa de Cultură, motivul pentru care nu se joacă la Teatrul „Pastia“ fiind unul tehnic. Cei de la Teatrul Național au vizitat sala noastră și au observat că deschiderea scenei este de 12 metri. Iar decorul de la Tache, Ianche și Cadar este de 16 metri. Și atunci, președintele Consiliului Județean a decis ca acest spectacol să fie oferit focșanienilor la Casa de Cultură, care are scena mai mare, deschiderea fiind de 20 de metri. Prin urmare, am optat pentru un alt spectacol, Nu momente, monumente!, care s-a jucat la Paris, text adaptat după Caragiale de Grigore Gonta și regizat tot de Gonta. Și joacă aceiași actori: Beligan, Dinica, Moraru, Mihai Calin, Monica Davidescu.

Deci, pe data de 23 ianuarie se va juca la Teatrul „Pastia“ spectacolul Nu momente, monumente!, iar pe data de 24 ianuarie, la Casa de Cultură, spectacolul Tache, Ianche și Cadar“.

Data: 20.01.2004

Testament-ul lui Maior Gh Pastia

"Subsemnatul Maior Gh. Pastia, domiciliat în Focșani, în dorința de a contribui într-o măsură cât de mică la luminarea și educația Neamului Românesc și care m-am devotat cu tot sufletul prin munca cinstită, mai întâi în rândurile ostirii pe care am condus-o ca bun patriot, luptând chiar după ce am fost ranit în Războiul Independenței, fapt ce mi s-a recunoscut prin acordarea mai multor decorațiuni, între care și Virtutea Militară de aur, pusă pe piept de însuși Maria Să Regele Carol pe câmpul de luptă în Bulgaria, iar după ce am ieșit din rândurile armatei, m-am ocupat cu agricultura, unde muncind din greu, cu încordare și privațiuni zi cu zi mai bine de 40 de ani, văzând necesitatea pentru orașul Focșani de a avea un Templu al Artei, am găsit cu cale, ca din economiile agonisite și după stăruința concetățenilor mei, să construiesc în anul 1908 un Teatru așezat în centrul orașului Focșani, orașul meu de naștere, pentru a servi ca loc de Cultură și Educație Națională. Întrucât această instituție are nevoie de venituri mari, cât și pentru a fi ferită să nu fie supusă tuturor umilintelor, m-am hotărât să mai construiesc în orașul Focșani încă o operă de cultură numită Ateneul Popular Maior Gheorghe Pastia, ce l-am donat primăriei Focșani, a cărei venituri vor servi pentru mărirea și întreținerea Teatrului Maior Gh. Pastia, fără ca să i se poată schimba vreodată destinația". În ceea ce privește istoria vieții teatrale la Focșani, aceasta debutează încă din prima jumătate a secolului XIX, când veneau aici trupe străine, în special din Franța și Italia, a căror turnee europene treceau prin Iași și București. Documentele vremii afirmă că "este posibil ca producțiile teatrale străine de la începutul secolului al XIX-lea să fi avut loc în sala cea mare a Hotelului Cîmbru, de lângă hotar, sau în Grădina Raimondi de vis-a-vis". Prima informație exactă privind reprezentațiile de teatru în Focșani datează din anul 1851. Spectacolele sunt oferite de trupa lui Matei Millo. Se spune că evenimentul s-a produs oarecum accidental din

cauza faptului ca apele Milcovelului au inundat drumurile ce duceau spre Muntenia. De asemenea, sunt informatii care relateaza ca oficalitatile de granita din Muntenia au refuzat sa elibereze vize de trecere pentru actori. Prima piesa reprezentata "intr-o mare magazie de sare" a fost Coana Chirita de Vasile Alecsandri, care s-a jucat de trei ori pentru a putea fi vazuta de toata lumea. A urmat "Baba Harca", apoi "Muza de la Burdujeni", dar si "Casatorie fara voie". Reprezentatiile trupei lui Millo au constituit un moment unic, determinant pentru evolutia vietii teatrale la Focsani si mai ales a demonstrat necesitatea construirii unui spatiu destinat spectacolelor de teatru. Si iata ca actorul Ioan Lupescu infiinteaza primul lacas cu destinatia teatru, unul dintre cele mai vechi teatre din provincie a carui constructie a inceput in 1871 in Gradina Publica din Focsani. Ioan Lupescu si-a legat destinul si sufletul de Focsani investind aici intreaga sa avere si talentul actoricesc si a platit eforturile sale de doua decenii cu sanatatea si chiar cu viata sa.

Dupa demolarea Teatrului Lupescu, Focsaniul nu mai avea nici o sala propice reprezentatiilor teatrale; numai ca a aparut maiorul Gheorghe Pastia, un Mecena pentru Focsani. El a donat Primariei orasului fondurile necesare construirii unui local modern de teatru."

